19(53(XV

se svým obsahem či nikoliv) zásady obecného mezinárodního práva ve vztazích mezi socialistickými státy? Odpověď bude kladná. Avšak v případě kladné odpovědi bude nutné přesně odpovědět na další otázku, čím se liší, co se mění? Je to normativní či funkční aspekt? Diskuse, která o tomto problému v socialistické a především sovětské nauce probíhá, není ukončena. Má pro teorii zásadní význam.

Uvedl jsem jen několik málo teoretických problémů, k jejichž vědeckému propracování dały přímý i nepřímý podnět XIV. sjezd KSČ a XXIV. sjezd KSSS. Bude třeba věnovat pozornost mnohým dalším problémům vznikajícího a rozvíjejícího se socialistického mezinárodního práva. V jejich výzkumu je třeba velmi soustavně pokračovat. I při vědeckém výzkumu této problematiky je třeba mít jako metodu práce na mysli pokyn, který internacionalistům dal V. I. Lenin svým dopisem ze dne 24. května 1913. Tento pokyn končí krátkou větou: „Festina lente". Spěchej pomalu. Platí i pro nás, že urychlené závěry by mohly udělat více škody než užitku. Zjednodušení problematiky by neposloužilo ani socialistické nauce mezinárodního práva a ani samotnému socialistickému mezinárodnímu právu.

Závěrem už jen tolik, že materiály XIV. sjezdu KSČ, zejména pak pokud jde o oblast mezinárodních vztahů a mezinárodního práva, nelze posuzovat odděleně od závěrů XXIV. sjezdu KSSS. Pro čs. nauku tvoří materiály obou sjezdů jednotný a logicky skloubený celek. Ukazují cestu, jimiž se zahraničně politická činnost bude ubírat, vytyčují prioritu problémů a stávají se velmi spolehlivým vodítkem i pro nauku o mezinárodním právu.

PRÁVNÍK, č. 1. - 2/72, únor 1972, str. 181. - 184.